

Свято-Миколаївська сценка

Леся Храплива-Щур

Зенко таки дуже зрадів, коли братчик сказав, що він гратиме чортика у Свято-Миколаївській сценці. Як не радіти?! Приберуть його в чорну машкару, причіплять довжезну хвостяку, певно й різки дадуть, щоб роздавав, кому до вподоби. Може і вилки, щоб на них настромлював нечемних дітей?! І можна буде йому таки перед усіма на сцені скакати, викрикувати, може й на руках стати! О, це він вміє!

Братчик роздав усім переписані ролі. Зенко заховав свою роль у кишеню куртки, кликнув усім: — Готуйсь!

— та вибіг з домівки. Надворі дощ ніби падав, ніби й не падав; летіло пожовкле листя з дерев, а на дорозі, поприхідник стояли ще великі калабані з того зливного дощу,

що випав ніччю. Йшов Зенко та весь час думав, який то з нього буде чортик, усім на пострах, його роеві на славу.

— А що буде, коли я зараз попробую стати на руках?

— подумав нараз. — Братчик же казав, що треба старанно підготовляти роль!

І... гоп! Станув на руках, та так рівнесько, мов свічка. От будуть всі хвалити!

Та не вспів цього добре й подумати, як щось чорне наскочило на нього та з розмаху повалило його в болото. Зенкові в очах потемніло, і добру хвилину він не знав, де він та що з ним сталося.

Що лиш підвівся трохи та хотів протерти очі, коли ж на них налипло болота, що й не проглянеш! Став шукати насліпо хусточки в кишені куртки. Та ба: мама пригадувала кілька разів, щоб не забути її, але Зенко, видно, таки забув. Все, що зміг знайти, то був якийсь папірець. Постирав ним з лиця що-найгірше болото та побіг додому, продумуючи, якби то просмикнутися прямо в умивальню, щоб мама не переловила подорозі. Сусідський Брисько виляв перед ним хвостом. Зенкові навіть прийшло на гадку, чи не Брисько це перевернув його так погано, але він так спішився, що навіть не мав часу кинути за Бриськом хоч маленьким камінчиком. Та й не до того йому було!

***

Коли мала бути перша проба до Свято-Миколаївської вистави, Зенко мусів іти до тітки на іменини. Коли була друга проба — так забавився на вулиці з сусідським Петрусем, що вже не було чого йти у домівку. Аж приходить остання проба перед Святим Миколаєм. Братчик телефонує до мами: що сталося з Зенком?

Кинувся Зенко до кишені в куртці за ролею, а там її і сліду не стало! Зенкові мурашки пробігли по спині. І як тут признатися братчикові, що згубив роль?

Неохоче збирався, а що ближче до домівки, то йшов щораз менше охоче. А коли проходив попри кіно, то згадав, що квиток вступу коштує якраз стільки, скільки грошей він має в кишені. Отже вступив до кіна.

Прийшов день перед самим Святим Миколаєм. Молодша сестра Лідуся вже зранку передразнювала Зенка:

— Я Еня дуже боюся, Еньо буде цолтик, фе, фе!!!

А Зенко так дуже журився, що то буде з тим чортиком, що аж не міг доісти шоколядового киселю після обіду.

Хоч-не-хоч таки надійшла ця п'ята година і вся рідня вибралася поглянути, як Зенко виступатиме.

Ні живий ні мертвий всунувся Зенко за сцену, а братчик йому зразу:

— Ой, добре, що ти є! Ми вже взяли були замість тебе Бориса, але він захворів ще від учора! Ролю вмієш?

— Вмію . .. ледве чутно прошепотів Зенко. Йому чомусь так виразно пригадалося, що новак завжди говорить правду.

— То біжи швидко передягатися! Сестричка Дзвінка має вже одяг для тебе!

Та поки Зенко дійшов до сестрички Дзвінки, потягнув у кут Мірка, що то найкраще читає в усьому рої. Тому Мірко мав сидіти у будці та з книжки підповідати всім, якби хто забувся. Братчик казав, що в правдивому театрі Мірка звали б "суфлером".

— Мірку, хочеш мого ножика?

Міркові очі засвітилися: — Того з роговою колодкою?

— Того! Хочеш?

— Дуже хочу!

— То підповідай мені кожне слово!

— Я й так буду підповідати!

— Але таки кожне слово!

— А ти хіба не вивчив ролі?

— Та тее... трохи... так ніби... А хочеш мого альбома з образками звірів?

— Хочу, але певно не даси!

— Дам, дам, тільки пам'ятай: кожне слово!

— Ну добре вже, добре!

Тут де не взялися дві новачки, що їх прислала сестричка Дзвінка по Зенка, бо час вже було передягатися; на залі вже й світла померкли!

Зенко трохи повеселішав, коли йому прип'яли роги та довжезний хвіст. Але коли станув під якими світлами на сцені й побачив перед собою новачок-янголів з розпущеними косами, та ще й самого сивого Отця Миколая, то його душа помандрувала зі страху геть аж у сам кінець хвоста. Хоч який довгий був хвіст. Зенко боявся і глянути на залю, бо й так знав, скільки там голів, та як усі глядять на нього. Мабуть зі збентеження навіть рота широко розкрив, тільки сам цього не завважив. Шукав тільки віконця з Мірковою головою: коли то він почне підповідати! Нарешті!

— Поклонися! — прошипів Мірко.

— Поклонися! — випалив, мов з пістолі, Зенко, просто в лице святому Миколаєві. Янголи переглянулися здивовано, а брови святого піднялися високо вгору, майже аж до золоченої мітри¹) на голові.

— Та кланяйся вже раз! — шепотів розпучливо Мірко.

— Та кланяйся вже раз! — вигукнув Зенко-чортик, мов з гарячки. Янголи прикусили уста, щоб не сміятися.

— Кланяйся, не говори, і рот закрій, ти роззяво! — хрипів Мірко, аж вихиляючись з віконця.

— Кланяйся, не говори, і рот закрій... і враз слова застрягли Зенкові у горлі. Ні, справді щось тут було не так, бо найменший янголик, Дуся, таки не видержала і розсміялася вголос. Аж тоді Зенко зрозумів! Обернувся на п'яті і рад був втікати, куди очі бачили, куди ноги несли. Та це не було так легко! Довжезна хвостяка заплуталася під ногами і Зенко бебехнув з усієї сили на гору пакунків, що вже ждали готові до роздачі на сцені... На залі піднявся шум...

***

Мірко не дістав ні ножики ні альбома. Зате тепер, коли братчики збираються плянувати яку виставу, братчик гніздовий завжди каже: — А найважчу роль дайте Зенкові. Він тепер так пильно завжди вивчає ролі, що й цю напевно найкраще заграє.

— Так, як грав чортика! — пригадує завжди котрий з братчиків.

Та братчик гніздовий цього не слухає. Чортик був давно, а тепер вже все зовсім змінилося!

1) Мітра — шапка з хрестом на верху. Мітру носять єпископи, коли вдягають Богослужбні ризи. Святий Миколай за свого життя на землі був єпископом. Тому його малюють і представляють у мітрі.